

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๒๔/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๒๓/๒๕๖๒

วันที่ ๒๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

เรื่อง นายธีระชัย ภูวนาถนรานุบาล (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายธีระชัย ภูวนาถนรานุบาล (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าตนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคหนึ่ง และเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๕ โดยผู้ร้องถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพจากการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ดำเนินการส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยสถานะของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ยินยอมให้พรรคพลังประชารัฐเสนอชื่อให้รัฐสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การแจ้งรายชื่อบุคคลที่พรรคการเมืองจะเสนอให้รัฐสภาพิจารณาแต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๕ เนื่องจากผู้ร้องเห็นว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในฐานะหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติเป็นบุคคลที่ขาดคุณสมบัติ และมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๘ (๑๕) จึงได้มีหนังสือถึง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา และประธานกรรมการการเลือกตั้งให้ดำเนินการส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา วินิจฉัย แต่บุคคลดังกล่าวมิได้ดำเนินการแต่อย่างใด

- ๒ -

ผู้ร้องได้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินขอให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ เพื่อวินิจฉัยกรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรายชื่อ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นนายกรัฐมนตรีตามที่พรรคพลังประชารัฐเสนอว่าเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๕ มาตรา ๔๑ (๓) มาตรา ๕๓ และมาตรา ๗๘ ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วมีหนังสือแจ้งผู้ร้องว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในฐานะหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติมิได้มีสถานะเป็น “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างและเป็นเรื่องและผู้ตรวจการแผ่นดินเคยสรุปผลการพิจารณาไว้แล้วตามคำวินิจฉัย (กฎหมาย) ที่ ๑๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ส่วนกรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรายชื่อ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นนายกรัฐมนตรีตามที่พรรคพลังประชารัฐเสนอ เป็นการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ การกระทำของคณะกรรมการการเลือกตั้งดังกล่าวจึงมิได้มีลักษณะเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องที่จะให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้ จึงวินิจฉัยให้ยุติเรื่องร้องเรียน

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ว่ากรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรายชื่อ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นนายกรัฐมนตรีตามที่พรรคพลังประชารัฐเสนอ เป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ มาตรา ๕ วรรคสอง มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๔๑ (๒) มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๓ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๘ (๑๕)

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความใน มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้อง กล่าวอ้างว่าการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรายชื่อ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นบุคคล ที่ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นนายกรัฐมนตรีตามที่พรรคพลังประชารัฐเสนอตามประกาศคณะกรรมการ การเลือกตั้ง เรื่อง การแจ้งรายชื่อบุคคลที่พรรคการเมืองจะเสนอให้รัฐสภาพิจารณาแต่งตั้งให้เป็น นายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ มาตรา ๕ วรรคสอง มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๔๑ (๒) มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๓ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๕ และ มาตรา ๘๘ (๑๕) ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ นั้น ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของ ศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ แม้ผู้ร้องได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน

- ๔ -

แล้วก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องไม่ปรากฏว่าผู้ร้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ โดยตรงจากการกระทำดังกล่าวของคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่อย่างใด กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

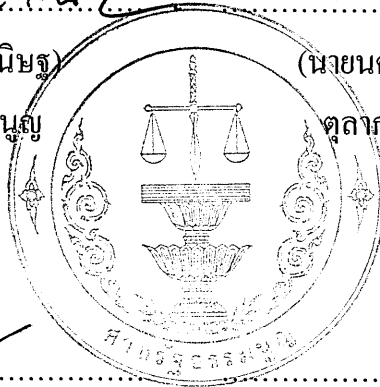
(คำสั่งที่ ๒๔/๒๕๖๒)

(นายจรยุทธ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลนุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังสศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ